

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	08. 12. 2014
	1890/14

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Одлуком Научно-наставног вијећа Факултета политичких наука Универзитета у Бањој Луци бр. 08/3.1681-6/14 од 19.11.2014. године именована је Комисија за оцјену подобности теме и кандидата мр Далибора Савића за израду докторске дисертације под називом „Методолошке перспективе биографских истраживања у друштвеним наукама“ у саставу:

1. проф. др Лазо Ристић, редовни професор, ужа научна област Методологија социјалних истраживања, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник;
2. проф. др Урош Шуваковић, ванредни професор, ужа научна област Социологија, Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим сједиштем у Косовској Митровици, члан;
3. др Душко Трнинић, доцент, ужа научна област Посебне социологије, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Далибор Савић рођен је 19.03.1981. године у Бањој Луци. Основну, као и средњу Пољопривредну школу завршио је одличним успјехом. Основни студиј филозофије и социологије завршио је на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци 2009. године са просјечном оцјеном 9,50. Постдипломски студиј Савремене социологије завршио је на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци 2013. године са просјечном оцјеном 9,90, успјешно одбранивши магистарску тезу под називом „Актуелност Веберове методолошке концепције“.

У периоду од 2009. године до данас кандидат је запослен на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци, гдје је у међувремену напредовао из звања асистента на ужој научној области Методологија социјалних истраживања у звање вишег асистента на истој ужој научној области.

Учествовао је на неколико домаћих/међународних научних конференција и у једном научно-истраживачком пројекту (Насиље и спорт у Републици Српској и БиХ). Члан је Социолошког друштва Републике Српске и Удружења социолога Бања

Лука. Служи се енглеским и њемачким језиком.

Објављени научни радови:

1. Савић, Д. (2014): „Веберова методолошка концепција данас“ у: *Дефендологија*, Бања Лука: Европски дефендологија центар (рад прошао рецензију, у штампи).
2. Савић, Д. (2012): „Вебер за неупућене?“ у: *Политичка ревија*, вол. 32, бр. 2, Београд: Институт за политичке студије.
3. Савић, Д. (2011): „Друштвени значај активне политике тржишта рада“ у: *Незапосленост*, Бања Лука: Клуб интелектуалаца 123/Европски дефендологија центар.
4. Савић, Д. (2011): „Теоријско-методолошки приступ рационализацији спортске праксе као узроку насиља у спорту“ у: *Насиље и спорт*, Бања Лука: Европски дефендологија центар.
5. Савић, Д. (2010): „Основне детерминанте европског социокултурног простора“ у: *Култура и образовање – детерминанте друштвеног прогреса*, Бања Лука: Филозофски факултет.

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

а) Значај истраживања

Идејна скица докторске дисертације кандидата мр Далибора Савића под називом „Методолошке перспективе биографских истраживања у друштвеним наукама“ представља оригиналну замисао истраживања врло актуелног приступа у методологији друштвених наука. Оригиналност предложеног истраживања првенствено се огледа у намјери самог кандидата да нашој научној заједници понуди свеобухватан оквир за разумијевање значаја биографских истраживања у друштвеним наукама, почевши од епистемолошко-теоријских основа, преко организационо-техничких процедура до стратегијских аспеката карактеристичних за поменути методолошку перспективу. У том контексту, примјетна је кандидатова тежња да превазиђе уске дисциплинарне подјеле у друштвеним наукама, што додатно доприноси хеуристичком потенцијалу предложеног истраживања. Поред научног, кандидат у више наврата указује и на друштвени значај проучавања употребљивости биографских метода при истраживању савремених друштвених појава и процеса, при том посебно истичући хуманистичку димензију тих истраживања везану за разумијевање и побољшање квалитета живота маргинализованих појединаца и друштвених група.

б) Преглед истраживања

Поглавље преглед истраживања кандидат започиње прелиминарним одређењем предмета истраживања истичући да „биографски метод“ представља кровни појам под којим подразумевамо скуп лабаво повезаних и различито означених истраживачких активности: животну историју, ауто/биографију, усмену историју, анализу наратива. Увиђајући проблеме везане за једнозначно одређење поменутих биографских приступа, кандидат подвлачи њихове специфичности, али и заједничко настојање усмјерено ка разумијевању индивидуалног искуства које разоткрива дјеловање појединца као сопства и као учесника у друштвеном животу. Или још експл-

ицитније, биографска истраживања у друштвеним наукама теже ка разумијевању мијењајућих искустава и погледа појединаца у њиховим свакодневним животима, шта они виде као значајно, односно на који начин интерпретирају властиту прошлост, садашњост и будућност. Наведене биографске приступе кандидат с правом смјешта у окриље интерпретативне парадигме, указујући на њихову актуелност не само у етаблираним областима друштвених наука попут социологије, антропологије, социјалног рада и политикологије, већ и у мноштву новијих интердисциплинарних области попут студија културе, постколонијалних студија, студија идентитета и културе сјећања, студија медија, феминизму, студија рода и социјалне геронтологије. Као додатни проблем при методолошком одређењу поменутих биографских метода, поред њихове интердисциплинарности, хибридности и еклектичности, кандидат наглашава различите типови података (дневнике, забиљешке, писма, аудио и видео записе, личне предмете, интерактивне вебсајтове, блогове), као и различите начине прикупљања података (од директно интервенционистичких, попут интервјуа у усменој историји, до оних који подстичу испитанике да независно пишу или снимају властите животне приче, попут разних онлајн архива или интерактивних вебсајтова) који их карактеришу. Усљед претходно наведеног, кандидат приказ значаја биографских истраживања у друштвеним наукама ограничава на кључна историјска, теоријска и методолошка питања која су обиљежила досадашњи развој биографских метода.

У наставку излагања кандидат с правом уочава да методолошко проучавање биографских приступа истраживањима друштвених појава и процеса, као и сама примјена наведених приступа у истраживачкој пракси, на просторима бивше СФР Југославије нема дугу традицију. Изузимајући ријетке научне радове, најчешће усмјерене ка сагледавању примјењљивости одређених биографских метода при истраживању специфичних друштвених феномена, једини озбиљнији приказ историјског, теоријског и методолошког значаја биографских истраживања у друштвеним наукама понудила је србијанска социолошкиња Марија Богдановић. Ако узмемо у обзир пионирски карактер горе наведене студије, као и временски период који је протекао од њеног објављивања, можемо констатовати да научна заједница са простора бивше СФР Југославије није обратила дужну пажњу на вишедеценијску актуелност коју биографски приступ истраживањима друштвених појава и процеса има у међународним научним круговима.

У контексту претходно наведеног, кандидат анализира парадигматско и теоријско утемељење биографских приступа истраживањима у друштвеним наукама. Посљедње деценије 20. вијека у друштвеним наукама обиљежене су „квалитативним заокретом“. Према познатој типологији периода у развоју квалитативних истраживања у друштвеним наукама коју су устројили Дензин и Линколнова, од 60-их година прошлог вијека на овамо квалитативна методологија је прошла кроз низ трансформација (модернистички период, период нејасних жанрова, период „кризе представљања“ и постмодернистички период) намећући се као равноправан конкурент/партнер квантитативној методологији. У контексту наведених општих кретања унутар квалитативне парадигме у друштвеним наукама од 80-их година прошлог вијека на овамо могуће је издвојити и посебан „биографски заокрет“, односно период у којем долази до трансформације значаја биографског приступа истраживањима у друштвеним наукама – од маргина ка главним токовима методологије друштвених наука. Кандидат примјећује да „биографски заокрет“ није представљао методолошку револуцију, већ производ вишедеценијских настојања многих научника из различитих области друштвених наука усмјерених ка промовисању значаја биографских истраживања за методолошку надградњу друштвених

наука.

Као први кључни период у развоју биографских метода кандидат истиче утицај Чикашке школе у америчкој социологији ((1914-1934). Наиме, у оквиру поменуте школе настаје низ значајних социолошких студија претежно заснованих на методу животне приче/животне историје и анализи личних докумената (писама, дневника, фотографија, исправа, рачуна и др.). Сажимајући значај поменуте социолошке школе за настанак и развој биографских метода кандидат издваја основни теоријско-методолошки принцип који су промовисали њени представници: узрок друштвене или индивидулане појаве никада није друга друштвена или индивидуална појава сама, већ увијек комбинација друштвене и индивидуалне појаве. Такође, кандидат се осврће и на период доминације позитивистичке струје унутар америчке социологије, али и на критике упућене од стране неких од припадника Чикашке школе који су сматрали да биографска истраживања нису довољно научна (нпр. Херберта Блумера који је тврдио да подаци прикупљени путем биографског метода немају научну вриједност, јер нису довољно репрезентативни, адекватни, поуздани и валидно интерпретирани), који су довели до тога да горе поменути принцип током 40-их, 50-их и 60-их година прошлог вијека буде запостављен у корист квантитативних истраживања.

Као други кључни период у развоју биографских метода кандидат наводи 60-те и 70-те године прошлог вијека, односно успон различитих струја интерпретативне социологије (симболичког интеракционизма, етнометодологије и феноменологије) чији представници поновно реактуелизују значај биографских истраживања за друштвене науке. Поред наведеног, кандидат запажа да се током тог периода у друштвеним наукама интензивније почиње употребљавати и метод усмене историје, специфична врста дубинског интервјуа са свједоцима или учесницима одређених друштвено-историјских догађаја/процеса усмјерена ка потпунијем и дубљем разумевању везе између прошлости и садашњости.

Као трећи кључни период у развоју биографских метода кандидат идентификује одређена дешавања у европској социологији карактеристична за крај 70-их и 80-те године прошлог вијека. Наиме, Крајем 70-их година прошлог вијека француски социолог Данијел Берто (Daniel Bertaux) иницира интернационалну радну групу „Биографија и друштво“ са циљем да промовише метод животне историје у друштвеним наукама, а 1984. године та иста група прераста у посебан истраживачки одбор унутар Интернационалне социолошке асоцијације (ISA). Истовремено, њемачки социолози Мартин Коли, Клаус Едер и Леополд Розенмајер оснивају радну групу „Биографска истраживања“, која ће 1986. године прерасти у посебну истраживачку секцију Њемачког социолошког друштва. Ако изузмемо континуиран развој биографског приступа унутар пољске социологије, који је од 20-их година прошлог вијека постао не само доминантна већ и једина искуствена основа за проучавање друштвених промјена у оквиру те социолошке традиције, горе наведена дешавања су представљала прву најаву „биографског заокрета“ у европској социологији.

Анализирајући актуелне методолошке расправе о улози и значају биографских истраживања у друштвеним наукама кандидат долази до закључка се оне могу груписати у двије перспективе. Прву, која подцртава да животне историје, ауто/биографије и усмене историје представљају технике за развој теоријских поставки, зато што биографски подаци могу послужити као средство за евалуацију концепата. И другу, која сматра да је превасходан циљ биографских истраживања анализа наратива, односно анализа суштински флуидне интеракције која карактерише друштвени контекст интервјуа током којег наратор конструише властиту животну причу за одређену

публику. Кандидат примјећује да динамичност горепоменутих расправа додатно подстичу противници употребе биографских метода у друштвеним наукама. Наиме, иако биографски приступ има потенцијал да открије нове детаље о многим битним друштвеним феноменима, као и да онемогући поједностављивање комплексних друштвених проблема карактеристично за многа друштвена истраживања заснована на позитивистичкој традицији, на његов статус у друштвеним наукама негативно утичу одређени академски и ванакадемски фактори (историчари који га посматрају као сметњу спознаји макро друштвених феномена и социјалних проблема који их прате; постструктуралисти који проглашавају „смрт субјекта“, односно онемогућеност појединца да активно ствара или интерпретира властите животне приче; јавни и приватни сектор који чешће финансирају истраживачке пројекте са позитивистичким/квантитативним предзнаком, јер их сматрају егзактнијим у односу на квалитативна истраживања итд.).

Преглед истраживања кандидат закључује представљањем најновије тенденције у биографским истраживањима друштвених појава и процеса – употребу биографских метода у контексту развоја савремених информационих и комуникационих технологија (интернета, електронске поште, друштвених мрежа, блогова и сл.). У том погледу он истиче да су „дигиталне/виртуелне животне приче“, односно ауто/биографски подаци доступни на горепоменутих медијима, нова форма (само)изражавања конструисана кроз текст, слике и хиперлинкове. Такође, кандидат издваја и четири карактеристике „дигиталних животних прича“ које их раздвајају од других врста ауто/биографских података:

1. формат и медиј – веб-странице и блогови који су дигитални, динамични, те састављени од текста, слика и других садржаја,
2. наративни образац – наратив добијен путем интервјуа доступан путем хиперлинка прикаченог за одређену електронску архиву или неку другу базу података на интернету,
3. аутор и публика – „дигиталне животне приче“ су (ре)конструисане за глобалну публику
4. садржај – индивидуална искуства везана за друге људе, мјеста или догађаје.

Поред наведеног, кандидат истиче нову инструментално-техничку димензију прикупљања и интерпретације „(дигиталних/виртуелних) животних прича“, реферишући на све учесталију праксу да се поред савремених уређаја за снимање и репродукцију текста, звука и(ли) слике (диктафона, паметних телефона, дигиталних фотоапарата и камера, различитих врста преносних рачунара), у биографским истраживањима све више користе и посебни програмски пакети за квалитативна истраживања (Atlas.ti, Nvivo и други).

в) Радна хипотеза са циљевима истраживања

На основу претходно наведеног одређења предмета истраживања кандидат поставља следећу радну хипотезу:

Биографски приступи истраживањима друштвених појава и процеса подстичу критичко промишљање епистемолошких категорија објективности, валидности и поузданости и као такви отварају нове методолошке перспективе усмјерене ка превазилажењу досадашње доминације позитивистичке методологије у друштвеним наукама.

Поред радне, кандидат наводи и неколико помоћних хипотеза путем којих допуњава

хипотетичке ставове о посебним дијеловима предмета истраживања. Помоћне хипотезе у овом истраживању су:

- истраживања друштвених појава и процеса заснована на биографским методима омогућавају превазилажење дихотомије *дјеловање-структура*, јер представљају ситуациону анализу индивидуалног дјеловања у друштвеној структури;
- због своје разноврсности и садржајности подаци прикупљени путем биографских метода представљају идеалну грађу за социолошку анализу и интерпретацију;
- биографска истраживања у друштвеним наукама карактеришу етичке, политичке и рефлексивне перспективе које су прожете хуманистичким телосом;
- развој и употреба савремених информационих и комуникационих технологија значајно доприносе актуелности биографских метода у друштвеним наукама.

Поред наведеног, кандидат одређује научне и примјењене циљеве предложеног истраживања.

Научне циљеве предложеног истраживања кандидат усмјерава ка стицању нових теоријских сазнања из методологије друштвених наука са посебним нагласком на методологију биографских истраживања. У том контексту он планира реализацију истраживања на свим нивоима научног сазнања:

На нивоу научног описа представиће актуелне расправе о епистемолошким, организационо-техничким, стратегијским и етичким питањима везаним за методологију биографских истраживања у друштвеним наукама.

На нивоу научне класификације и сврставања указаће на сличности и разлике које карактеришу четири основна методолошка приступа биографским истраживањима у друштвеним наукама: животну историју, ауто/биографију, усмену историју и анализу наратива.

На нивоу научног објашњења образложиће повезаност између све учесталију заступљеност биографских истраживања у друштвеним наукама и ширег друштвеног контекста унутар којег се врше та истраживања. У том правцу, истаће и хеуристичке могућности везане за примјену наведених биографских приступа при истраживању одређених друштвених појава и процеса.

На нивоу научног предвиђања покушаће утврдити будуће правце развоја методологије биографских истраживања у друштвеним наукама, са посебним освртом на све заступљенију употребу савремених информационих и комуникационих технологија при реализацији биографских истраживања.

Примјењени циљеви овог истраживања кандидат усмјерава ка популаризацији хуманистичке димензије биографског приступа друштвеним појавама и процесима. У том контексту, нагласиће значај примјене биографских метода при истраживањима која за свој предмет имају разумијевање начина живота маргинализованих појединаца и друштвених група.

г) Материјал и метод рада

Током истраживања кандидат ће употребљавати основне аналитичке и синтетичке методе научног мишљења и истраживања.

Методе анализе, апстракције, генерализације, класификације, дихотомије, дедукције, конкретизације и генерализације кандидат ће примјењивати у складу са њиховом употребљивошћу за проучавање одређених проблема.

С обзиром на теоријску природу рада кандидат ће врло често примјењивати различите облике методе анализе (анализу садржаја, структуралну и генетичку анализу), као и компаративни метод.

Поред наведених метода научног мишљења и истраживања кандидат ће користити и релевантну литературу.

Кратак преглед радне литературе:

1. Alaszewski, A. (2006): *Using Diaries for Social Research*, London/Thousands Oaks/New Delhi: Sage Publications.
2. Alder, H. (2002): *Tracking Down Your Ancestors: Discover the Story Behind Your Ancestors and Bring Your Family History to Life*, Oxford: Howtobooks.
3. Ambrosius, L. (ed.) (2004), *Writing Biography: Historians and Their Craft*, Lincoln/London: University of Nebraska Press.
4. Angrosino, M. (1989), *Documents of Interaction: Biography, Autobiography, and Life History in Social Science Perspective*, Gainesville: University of Florida Press.
5. Anderson, L. , *Autobiography: The New Critical Idiom*, London/New York: Routledge.
6. Apitzsch, U. and Inowlocki, L. (2000): "Biographical Analysis: A 'German' school?" in: *The Turn to Biographical Methods in Social Sciences* (ed. Chamberlayne, P. , Bornat, J. and Wengraf, T.), London/New York: Routledge.
7. Atkinson, R. (1995): *The Gift of Stories: Practical and Spiritual Applications of Autobiography, Life Stories, and Personal Mythmaking*, Westport/London: Bergin & Garvey.
8. Bathmaker, A. and Harnett, P. (ed.) (2010): *Exploring Learning, Identity and Power through Life History and Narrative Research*, London/New York: Routledge.
9. Becker, H. (1966): *Outsiders: Studies in the Sociology of Deviance*, London/New York: Free Press.
10. Birren, J. , Kenyon, G. , Ruth, J. , Schroots, J. and Svensson, T. (ed.) (1996): *Aging and Biography: Explorations in Adult Development*, New York: Springer Publishing Company.
11. Blumer, H. , (1979): *Critiques of Research in Social Science: An Appraisal of Thomas and Znaniecki's The Polish Peasant in Europe and America*, New Jersey: Transaction Publishers.
12. Bogdanović, M. (1993): *Metodološke studije*, Beograd: Institut za političke studije.
13. Bogner, A. , Littig B. and Menz, W. (ed.) (2009): *Interviewing Experts*, New York: Palgrave Macmillan.
14. Brockmeier, J. and Carbaugh, D. (ed.) (2001): *Narrative and Identity*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
15. Webster, L. and Mertova, P. (2007): *Using Narrative Inquiry as a Research Method*, London/New York: Routledge.
16. Gallagher, K. (ed.) (2008): *The Methodological Dilemma*, London/New York: Routledge.
17. Garfinkel, H. (1967): *Studies in Ethnomethodology*, New Jersey: Prentice-Hall.
18. Goodley, D. , Lawthom, R. , Clough, P. and Moore, M. (2004): *Researching Life*

- Stories*, London/New York: Routledge.
19. Guberman, J. (ed.) (2005): *In Our Own Voices: A Guide to Conducting Oral History Interviews with American Jewish Women*, New York: Jewish Women's Archive.
 20. Denzin, N. (2009): *Qualitative Inquiry under Fire*, Walnut Creek: Left Coast Press.
 21. Donnel, A. and Polkey, P. (ed.) (2000): *Representing Lives: Women and Auto/biography*, London: Macmillan Press.
 22. Evans, M. (1999): *Missing Persons: The Impossibility of Auto/biography*, London/New York: Routledge.
 23. Emmison, M. and Smith, P. (2000): *Researching the Visual*, London/Thousand Oaks/New Delhi: Sage Publications.
 24. Ender, E. (2005): *Architexts of Memory: Literature, Science and Autobiography*, Ann Arbor: The University of Michigan Press.
 25. Erben, M. (ed.) (1998): *Biography and Education*, London/Bristol: Falmer Press.
 26. Etherington, K. (2008): *Trauma, Drug Misuse and Transforming Identities: A Life Story Approach*, London/Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
 27. Jannesick, V. (2010): *Oral History for the Qualitative Researcher: Choreographing the Story*, New York/London: The Guilford Press.
 28. Johnson, M. (2001): *The Art of Non-conversation: A Reexamination of the Validity of the Oral Proficiency Interview*, New Haven/London: Yale University Press.
 29. Karamelska, T. and Geiselmann, C. (2010): *Experience, Memory and Narrative: A Biographical Analysis of Ethnic Identity*, Brighton: Microcon.
 30. Kovačević, I., Antonijević, D. i Trebješanin, Ž. (2013): „Metodološki okvir proučavanja nostalgije i životnih priča“ u: *Etnoantropološki problemi*, god. 8, sv. 4, <http://www.anthroserbia.org> (preuzeto 10.03.2014.)
 31. Kovačević, I., Antonijević, D. i Trebješanin, Ž. (2013): „Teorijsko-pojmovni okvir za proučavanje nostalgije“ u: *Antropologija*, No. 13 (3), <http://www.anthroserbia.org> (preuzeto 10.03.2014.)
 32. Kuljić, T. (2006): *Kultura sećanja*, Beograd: Čigoja.
 33. Langellier, K. and Peterson, E. (2004): *Storytelling in Daily Life: Performing Narrative*, Philadelphia: Temple University Press.
 34. Lafaille, R. and Wildeboer, H. (1995): *Validity and Reliability of Observation and Data Collection in Biographical Research*, Antwerp: International Institute for Advanced Health Studies.
 35. LeCompte, M. (1987): „Bias in the Biography: Bias and Subjectivity in Ethnographic Research“ in: *Anthropology and Education Quarterly*, Vol. 18, No. 1, <http://nepc.colorado.edu> (preuzeto 18.12.2013.)
 36. Lincoln, Y. and Denzin, N. (ed.) (2003): *Turning Points in Qualitative Research*, New York/Oxford: Altamira Press.
 37. Maynes, M., Pierce, J. and Laslett, B. (2008): *Telling Stories: The Use of Personal Narratives in the Social Sciences and History*, Ithaca/London: Cornell University Press.
 38. Merrill, B. and West, L. (2009): *Using Biographical Methods in Social Research*, London/Thousand Oaks: Sage Publications.

39. Miller, R. (2003): „Biographical Method“ in: *The A-Z of Social Research* (ed. Miller R. and Brewer, J.), London/Thousand Oaks: Sage Publications.
40. Mils, R. (1998): *Sociološka imaginacija*, Beograd: Plato.
41. Mishler, E. (1991): *Research Interviewing: Context and Narrative*, Cambridge/London: Harvard University Press.
42. Okely, J. and Callaway, H. (ed.) (2005): *Anthropology and Autobiography*, London/New York: Routledge.
43. Perks, R. and Thomston, A. (ed.) (1998): *The Oral History Reader*, London/New York: Routledge.
44. Plummer, K. (2001): *Documents of Life 2: An Invitation to a Critical Humanism*, London/Thousand Oaks/New Delhi: Sage Publications.
45. Plummer, K. (1995): *Telling Sexual Stories: Power, Change and Social Worlds*, London/New York: Routledge.
46. Polkinghorne, D. (1988): *Narrative Knowing and the Human Sciences*, New York: State University of New York Press.
47. Prosser, J. (ed.) (1998): *Image-based Research: A Sourcebook for Qualitative Research*, London/Philadelphia: Falmer Press.
48. Rak, J. (ed.) (2005): *Auto/biography in Canada: Critical Directions*, Waterloo: Wilfrid Laurier University Press.
49. Richie, D. (2003): *Doing Oral History: A Practical Guide*, Oxford/New York: Oxford University Press.
50. Roberts, B. (2002): *Biographical Research*, Berkshire/New York: Open University Press.
51. Roberts, B. and Kyllönen, R. (ed.) (2006): *Qualitative Sociology Review: Biographical Sociology*, Vol. II, No. 1, <http://www.qualitativesociologyreview.org> (преузето 24.02.2014.)
52. Rosenthal, G. (1993): „Reconstruction of Life Stories: Principles of Selection in Generating Stories for Narrative Biographical Interviews “ in: *The narrative study of lives*, Vol. 1, No. 1, <http://www.ssoar.info> (преузето 24.12.2013.)
53. Ross, B. (1991): *Remembering the Personal Past: Descriptions of Autobiographical Memory*, New York/Oxford: Oxford University Press.
54. Rubin, D. (ed.) (1986): *Autobiographical Memory*, Cambridge/New York: Cambridge Press.
55. Rubin, D. (ed.) (1995): *Remembering Our Past: Studies in Autobiographical Memory*, Cambridge/New York/Melbourne: Cambridge University Press.
56. Savin-Baden, M. and Howell Major, C. (ed.) (2010), *New Approaches to Qualitative Research: Wisdom and Uncertainty*, London/New York: Routledge.
57. Sartre, J. (1963): *Search for a Method*, New York: Published by Alfred A. Knoff.
58. Sommer, B. and Quinlan, M. (2009): *The Oral History Manual*, New York/Toronto: Altamira Press.
59. Stover, J. (2003): *Rhetoric and Resistance in Black Women's Autobiography*, Gainesville: University Press of Florida.
60. Shantz, J. (2009): „Biographical Sociology: Struggles over an Emergent Sociological Practice“ in: *Auto/Biography Studies*, Vol. 24, No. 1, <http://muse.jhu.->

edu (преузето 16.01.2014.)

61. Scârnci-Domnişoru, F. (2013): „Narrative Technique of Interviewing“ in: *Bulletin of the Transilvanian University of Braşov*, Vol. 6, No. 1, <http://webbut.unitbv.ro> (преузето 03.03.2014.)
62. Schostak, J. (2006): *Interviewing and Representation in Qualitative Research*, Berkshire/New York: Open University Press.
63. Thomas, W. and Znaniecki, F. (1918): *The Polish Peasant in Europe and America*, Boston: The Gorham Press.
64. Thomson, P. (2000): *The Voice of the Past – Oral History*, Oxford/New York: Oxford University Press.
65. Finnegan, R. (1992): *Oral Tradition and the Verbal Arts*, London/New York: Routledge.
66. Ferrarotti, F. (2003): *On the Science of Uncertainty: The Biographical Method in Social Research*, Lanham/Oxford: Lexington Books.
67. Fry, J. (ed. Robert Bogdan) (1974): *Being Different: The Autobiography*, London: Wiley and Sons.
68. Halmi, A. (2005): *Strategije kvalitativnih istraživanja u primjenjenim društvenim znanostima*, Zagreb: Naklada Slap.
69. Hamilton, N. (2007): *Biography: A Brief History*, Cambridge/London: Harvard University Press.
70. Hamilton, N. (2008): *How to do Biography*, Cambridge/London: Harvard University Press.
71. Hatch, A. and Wisniewski, R. (ed.) (1995): *Life History and Narrative*, London/Washington: The Falmer Press.
72. Hoskins, J. (1998): *Biographical Objects: How Things Tell the Stories of People's Lives*, London/New York: Routledge.
73. Huddart, D. (2008): *Postcolonial Theory and Autobiography*, London/New York: Routledge.
74. Hühn, P. , Pier, J. , Schmid W. and Schönert, J. (ed.) (2009): *Handbook of Narratology*, Berlin/New York: Walter de Gruyter.
75. Conway, M. , Rubin, D. , Spinnler, H. and Wagenaar, W. (ed.) (1992): *Theoretical Perspectives on Autobiographical Memory*, Dordrecht: Springer/Science + Business Media.
76. Connerton, P. (2004): *Kako se društva sjećaju*, Zagreb: Antibarbarus.
77. Chamberlayne, P. , Bornat, J. and Aptsch, U. (ed.) (2004): *Biographical Methods and Professional Practice: An International Perspective*, Bristol: The Policy Press.
78. Chamberlayne, P. , Bornat, J. and Wengraf, T. (ed.) (2000): *The Turn to Biographical Methods in Social Sciences*, London/New York: Routledge.

д) Научни допринос истраживања

И поред актуелности коју биографска истраживања имају у свјетским оквирима, на просторима бивше СФРЈ не постоји цјеловита методолошка студија која се бави проблематизовањем улоге и значаја поменутог методолошког приступа у друштвеним

наукама. У том контексту, предложено истраживање представља својеврстан пионирски покушај утемељења методолошких основа за даље научно проучавање и популаризацију употребе биографских метода на нашим просторима.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

Увидом у Пријаву теме докторске дисертације, досадашњи научни и стручни рад кандидата, као и прегледом биографских и библиографских података, Комисија закључује да кандидат мр Далибор Савић испуњава све услове неопходне за одобрење теме за израду докторске тезе из области социологије, а у складу са важећим прописима.

Кандидат је својим досадашњим радом доказао да спада у ред врских социолога и да је у стању да самостално и методолошки исправно изврши истраживање у сврху израде и одбране докторске дисертације. Кандидат је већ неколико година укључен у наставу на високошколској установи што нас додатно држи у увјерењу да је квалификован за научно-истраживачки рад и да ће темељно и одговорно извршити предложено истраживање.

Образложење теме попраћено је обимним списком литературе што указује на озбиљност и стручност приступа кандидата предложеном предмету истраживања. Кандидат мр Далибор Савић је увјерио чланове Комисије да је упознат са релевантном научном литературом из области докторске дисертације и да је у потуности оспособљен за њену израду.

Наведене методе и технике истраживања су адекватне и омогућавају добијање поузданих научних резултата, који одговарају важећим методолошким стандардима у друштвеним наукама.

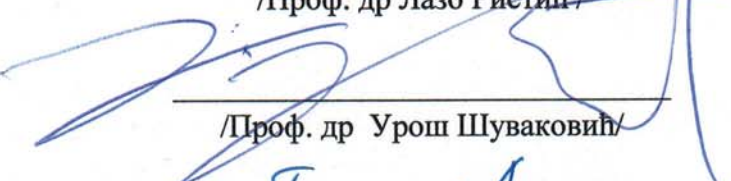
Чланови комисије су сагласни да су испуњени сви услови да кандидат може успјешно реализовати постављене циљеве и да добије значајне и оригиналне резултате.

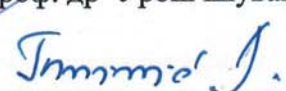
Из наведених разлога Комисија упућује позитивну оцјену Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука и Сенату Универзитета у Бањој Луци и са задовољством предлаже да се кандидату мр Далибору Савићу одобри израда докторске дисертације под називом „Методолошке перспективе биографских истраживања у друштвеним наукама“.

Бања Лука, Београд, 05.12.2014.

КОМИСИЈА

/Проф. др Лазо Ристић/

/Проф. др Урош Шуваковић/

/Доц. др Душко Трнинић/